

Вяра

Четвърта неделя преди Великия пост - Неделя на Митаря и Фарисея

В НЕДЕЛЯ НА МИТАРЯ И ФАРИСЕЯ, ЗА ГОРДОСТА

Не съдете, за да не бъдете съдени! (Мат. 7:1), казва Христос в Евангелието.

Благослови, отче!

След като бил кръстен от Иоан и отишъл в Назарет, Иисус Христос седял там, до като Ирод обезглавил Иоан и след, като го посекли, Христос илязъл от Галилея и като повикал със себе си апостолите Петър, Андрей, Иаков, Иоан и другите, ходел из цялата галилейска земя да поучава, да проповядва Евангелието и да изобличава всяка човешка неправда и всяка гордост, както ще чуете сега от Евангелието.

Евангелие от Лука, зачало 59

Рече Господ тази притча: Двама човека влязоха в храма да се помолят: единият фарисеин, а другият митар. Фарисеинът, като застана, молеше се в себе си тъй: Боже, благодаря Ти, че не съм като другите човеци, грабители, неправедници, прелюбодейци, или като тоя митар: постя два пъти в седмица, давам десятък от всичко, що придобивам. А митарят, като

стоеше надалеч, не смееше дори да подигне очи към небето, но удряше се в гърди и казваше: Боже, бъди милостив към мене грешника! Казвам ви, че тоя (митар) отиде у дома си оправдан повече, отколкото оня (фарисея), понеже всеки, който превъзнася себе си, ще бъде унижен, а който се смирява, ще бъде въздигнат. (Лук. 18:10-14)

ТЪЛКУВАНИЕ И ПОУЧЕНИЕ

Благочестиви Християни! Няма по-гнусен и омразен грях пред Бога от гордостта и осъждането, както ясно ни доказва днешното евангелие. Защото, като ходел из Галилея и видял омразната гордост на някои хора, които се мислели за чисти и праведни, Иисус Христос, за да изцели горделивата им мисъл, казал пред тях днешната притча, която ни дава пример да се подготвим за приближаващия пост и да размислим от кои грехове сме повредени, та да ги отсечем от нас, за да не може дяволът да ни навреди през поста, защото дяволът винаги се мъчи да вкара човека в различни грехове. И гледа, към който грях има склонност човек, на там да го тегли. Ако човек е раздразнителен, гледа да го вкарва в кавга, завист и убийство, ако е немилостив, гледа да го вкара в скъперничество, сребролюбие и така нататък. А щом види някого да постъпва в съответствие с Божиите заповеди и да живее добродетелно, тогава се мъчи да го направи горделив и хулител, което е най-омразно пред Бога. Защото един човек, колкото и да е грешен, като се смири пред Бога и се покае от все сърце, получава опрощение, а когато се гордее и хули другите хора, дори да е изпълнил целия закон, трудът му е напразен.

За това и Христос с днешната притча поучава праведниците да не се мислят за толкова чисти, че да хулят другите, да не се надяват толкова на своите добродетели, колкото на Бога, и когато се молят на Бога, да не се молят с гордост и

самохвалство, а със сълзи и смирение. Защото гордота изпъди Деница, най-светлия ангел, от небето, изгони Адам от рая, потопа фараона в морето, погуби Голиат, разруши много градове, села и царства, с една дума, гордота сваля човека до ада, а смирението го въздига до небето, за което и Соломон казва: „Господ се противи на горделиви, а на смирени дава благодат“ (Притч. 3:34), както ясно виждате днес от евангелската притча, която в лицето на фарисея ни представя горделивите праведници, които се мислят за нещо, а в лицето на митаря представя смирените грешници, които се каят за греховете си.

От тук ясно виждаме как горделивите човеци, които се хвалят като фарисея и укоряват другите, изгубват и добродетелите си, и душите си, а смирените, които се каят истински и плачат, като митаря за греховете си, и греховете си очистват, и опрощение получават. О, колко сме глупави ние, хората! Защото, щом сторим нещо добро, не мислим, че то е от Божията помощ, а казваме, че е от нашата сила, за да се хвалим и да укоряваме другите, като днешния безумен фарисей, който като укорил митаря и другите хора, като грабители и зли, се похвалил, че пости по два дни седмично и раздава десятък (от приходите си) на сиромасите. Защото някои евреи и най-вече фарисеи имали обичай да постят всеки понеделник и четвъртък, за да се опазят от блудство, което се ражда от преяждане и пиянство. Освен това те давали милостиня на сиромасите, раздавали от своите плодове, опрощавали дългове, освобождавали роби и давали на заем без лихва. Ето най-изряден пример за нас и християнската наука, която ни учи да се въздържаме и всеки да раздава колкото е възможно на бедните сиромаси, за да получи Небесното царство. Защото Сам Христос казва: „ако вашата праведност не надмине праведността на книжниците и фарисеите, няма да влезете в царството небесно“ (Мат. 5:20). Но кога нашата

праведност ще надмине фарисейската? Мисля, че само тогава, когато се смирим и когато започнем да казваме, като митаря: „Боже, бъди милостив към нас, грешните“, когато започнем да гледаме само нашите грехове, без да осъждаме другите човечи. Защото Бог е милостив, прощава на смирените и ги прославя, а горделивите поваля и посрамва.

За това всички сме длъжни да се пазим от гордота и осъждането, да не любопитстваме за хорските грехове и дори и с очите си да видим някого, че греша, пак не трябва да го осъждаме. Защото нямаме нито полза, нито вреда от неговия грях. Който е съгрешил, той ще дава отговор пред Бога, Бог ще ни пита не за чуждите грехове, а за нашите. И щом е така, то не бива да съдим хората, а трябва да гледаме дали в някое отношение не сме по-грешни от тях. Който днес е съгрешил, утре може да се покае и очисти, а който днес е праведен, утре може да съгеше. За това всеки трябва да плаче за греховете си и да не осъжда другите.

Когато ние сме добри, хорските грехове не ни вредят с нищо. Праведният Лот живял в град Содом сред толкова много беззаконни грешници и всекидневно гледал с очите си, как те вършели толкова гнусни грехове, но въпреки това не съгрешил, нито пък укорил някого, за което Бог го избавил от страшния огън, а беззаконните содомци изгорил, защото Бог е справедлив и заплаща всеки му според делата му, както Сам Христос е казал: „С каквато мярка мерите, с такава ще ви се отмери“ (Мат. 7:2, Марк. 4:24, Лук. 6:38). Защото трябва да отхвърлим гордота и осъждането и да обикнем смирението, с което митарят се оправдава пред Бога, то спасява човека и го прославя, просвещава ума, изцерява греховете и издига душата на небето, а гордостта и превъзнасянето свалят душата до ада.

Но защо човек да се превъзнася толкова до небето и да се

мисли за горен и за нещо, и да осъжда другите хора? Какво е човекът? Не е ли като трва, която скоро изсъхва, не е ли като цвят, който скоро прецъфтява, не е ли като дим, като сън, като утринна роса, която скоро се изпарява, не е ли, като бърз поток, който тече и не се връща? Не е ли пръст, смрад, гной? На истина е такъв. И щом, като човек е такъв, то нека горделивите и лукавите да помислят, какво сърце имат, пълно с лошотии и грехове, и колко са далеч от християнството, и са потънали в бездната на греховете, и като осъзнаят своята гибел, да не се гордеят, и да не осъждат, а да се каят и да казват, като днешния митар: „Боже, бъди милостив и към нас, грешните“, и тогава лесно ще могат да получат прошка, както митаря. Защото Бог е милостив и справедлив, за това смирява горделивите, а смирените прославя и на земята и на небето, за слава Божия и за чест на християнството сега и винаги, и във вечни векове, амин.

Из "Софроние" на епископ Софроний Врачански

† ВИЖТЕ ОЩЕ

Против ереста на новостилието

Икуменизъм в развитие - след като Б"ПЦ" напусна ССЦ

Отстъплението от вярата наречено "нов стил"

ЗА СЪКРАЩАВАНЕТО НА ЛИТУРГИИТЕ, ТАЙНСТВОТА И ТРЕБИТЕ В НОВОСТИЛНАТА ЦЪРКВА

ЗА ПРЕМАХВАНЕТО НА ОГЛАШЕНИЕТО

ЗАЩО БОГ НИ ИЗОСТАВИ

За Петровият пост и въпросите, които поражда

**ЗА КОРЕНА НА ЗЛОТО, ЗА НАЧАЛОТО НА
ОТСТЪПЛЕНИЕТО НА РОДНАТА НИ „ЦЪРКВА“, ЗА
БЪЛГАРСКАТА СХИЗМА**

Театърът на антихриста

ИСТИНАТА ЗА НАШИЯ НАРОД

Християнството на българите и техните владетели

ИДЕЯТА "ПРАВОСЛАВНИ БУДИТЕЛИ"

Православна ли е демокрацията

Народе, народе...

Защо се премахва вероучението

За старостилния икуменизъм

КОЙ СТОИ ЗАД ОТСТЪПЛЕНИЕТО

ДИСЕКЦИЯ НА ЧОВЕКООМРАЗАТА

**ПАСТИРСКО ОКРЪЖНО ПОСЛАНИЕ ПРОТИВ
МАСОНСТВОТО**

Против юдомасонството

Изповедание на вярата

КЪДЕ СЕ Е СЪХРАНИЛО ПРАВОСЛАВИЕТО